

Dosarul nr. 2ra-892/2022
2-21127446-01-2ra-22062022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: O. Parfeni)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Caldare împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Cristina Brihuneț cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2021, Andrei Caldare a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Cristina Brihuneț cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 noiembrie 2009; încasarea sumei de 199 068 de lei, cu titlu de prejudiciu material; încasarea sumei de 374 280,02 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere; încasarea sumei de 6 000 de euro cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-2656/09 din 4 noiembrie 2009 s-a admis parțial acțiunea depusă de Andrei Caldare și s-a dispus încasarea de la Dumitru Călcâi în beneficiul lui Andrei Caldare datorită în sumă de 175 000 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 20 568 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 500 de lei.

A menționat că la 22 ianuarie 2010 a depus cerere la Oficiul de executare Râșcani mun. Chișinău cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu nr. 2a-2656/09 din 4 noiembrie 2009, iar prin încheierea executorului judecătoresc Cristina Petelca (Brihuneț) s-a primit spre executare documentul executoriu și s-a intentat procedura de executare.

A relatat că la 1 februarie 2010, executorul judecătoresc a emis încheiere prin care a dispus reținerea mijloacelor de transport a debitorului Dumitru Călcâi.

La 15 martie 2010, prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău s-a constatat că debitorul se eschivează cu rea-credință de la executarea titlului

executoriu și că plecarea acestuia peste hotarele Republicii Moldova ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind aplicată în privința debitorului interdicția de a părăsi hotarele țării pe perioada 15 martie 2010 până la 15 iunie 2010.

A notat că executorul judecătorești a neglijat obligațiile sale legale și nu a efectuat periodic controlul privind necesitatea menținerii interdicției de părăsire a țării aplicată în privința debitorului.

Totodată, în anul 2010, executorul judecătorești a înaintat și alte demersuri cu solicitarea de a expedia în formă scrisă informații despre debitor, însă, rezultatul la aceste demersuri nu este cunoscut.

A menționat că în perioada 2009 – prezent, creditorul nu a primit nici un leu ca urmare a executării documentului executoriu, chiar dacă s-a adresat către executorul judecătorești cu solicitarea de a afla informații despre dosarul de executare, care îi comunica că debitorul nu are bani și promite că se va achita curând. Executorul judecătorești nu a întreprins toate măsurile posibile de a executa titlul executoriu, cu atât mai mult, debitorul a reușit să-și perfecteze pașaportul, posibil a reușit să părăsească hotarele, însă, nu a executat documentul executoriu.

La 10 noiembrie 2020, reclamantul a expediat prin poștă electronică executorului judecătorești cerere cu solicitarea de a face cunoștință cu materialele procedurii de executare, însă nu a primit răspuns, la fel ca și la cererea ulterioară din 20 decembrie 2015.

La 02 decembrie 2020, reprezentantul creditorului a depus plângere împotriva acțiunilor executorului judecătorești Cristina Brihuneț, cu solicitarea de tragere la răspundere disciplinară a executorului judecătorești, obligarea eliberării copiei procedurii de executare și întreprinderea măsurilor legale în vederea executării documentelor executorii.

La 26 februarie 2021, reprezentantul creditorului s-a deplasat la sediul executorului judecătorești, unde a depus cererile repetat și a solicitat eliberarea dosarului de executare, dar, executorul judecătorești a comunicat că nu poate găsi procedura și că va expedia copia acesteia prin poștă.

La 13 mai 2021, reprezentantul creditorului a depus cerere cu solicitarea de calculare și încasare a dobânzii de întârziere în ordinea art. 24 Codul de executare, însă, și această cerere a rămas fără răspuns.

Reclamantul a insistat că executorul judecătorești nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile și, ca urmare, nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referă la încasarea unei sume considerabile, fapt ce incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea acestuia a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

A considerat că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa bunurilor la debitor care ar putea fi urmărite ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile, cu atât mai mult că întârzierea de executare nu poate fi astfel încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform art. 6 paragraful 1 CEDO.

A afirmat, că executorul judecătorești a întreprins doar câteva acțiuni de executare în perioada ianuarie 2010 – mai 2010, iar prin această manieră batjocoritoare și neglijența totală, executorul nu și-a îndeplinit obligațiunile de

serviciu imputate prin lege, lipsindu-l pe reclamant de protejarea drepturilor sale civile garantate de art. 6 CEDO.

A menționat că timp de 11 ani, executorul judecătoresc putea să intenteze un proces contravențional, cu ulterioara tragere la răspundere penală a reclamantului, să-l aducă forțat, să identifice autovehiculele aflate în posesia debitorului și să execute cel puțin parțial titlul executoriu, însă, aceste cerințe au fost în totalitate ignorate.

Reclamantul a mai invocat că responsabil de neexecutarea hotărârii judecătorești este statul Republica Moldova, care urmează să compenseze atât prejudiciul moral, cât și cel material, or, în timpul primirii spre executare a documentului executoriu, executorul judecătoresc era funcționar public protejat de lege și statul este obligat să repare prejudiciul cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești din bugetul de stat, reieșind din prevederile legale aplicabile.

De altfel, a afirmat că datorită faptului că reclamantul mai mult de 11 ani nu s-a bucurat de o achitabilitate juridică, hotărârea nu a fost executat parțial, nu au fost încasate careva sume bănești, precum și aceasta având o stare de stres continuă din motiv că dreptatea de jure fiind de partea lui, dar de facto, acesta având un statut de jertfă la speță pentru că nu s-a executat documentul executoriu.

Din motiv că timp de 11 ani reclamantul a trăit într-o stare de frică continuă, au fost timpuri când nu avea bani de existență, starea materială fiind precară, a considerat că prejudiciul moral nu poate fi expres descris în această perioadă expres de lungă, însă, a fost evaluat de reclamant la suma de 6 000 de euro.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 16 noiembrie 2021, Andrei Caldare a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Andrei Caldare și s-a menținut hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) al Legii 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Conform art. 3 alin. (2) din Legea 87 din 21 aprilie 2011, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare cerere de chemare în judecată) se depune conform regulilor de competență jurisdicțională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova și se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.

Iar, conform dispozițiilor art. 4 din Legea 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei

sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. Instanța de judecată care examinează în fond cauza [...], prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil [...].

În sensul art. 2, alin. (1), (2) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Totodată, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în art. 6 § 1, statuează că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Instanța de apel a notat că executarea hotărârii judecătorești constituie parte integrantă a procesului, iar Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Faptul că obiectul executării nu este unul complex, se confirmă prin aceea că, în procedurile executorilor judecătorești se află mai multe proceduri de executare având ca obiect încasarea datoriei. Cu toate acestea, instanța de apel a constatat că, complexitatea procedurii de executare silită a fost sporită datorită faptului că, locul de aflare a debitorului Dumitru Călcâi nu este cunoscut, care a depus declarație în fața executorului judecătoresc prin care a confirmat că nu are

domiciliu înregistrat, inclusiv, datorită faptului că, debitorul nu a participat la nici o acțiune de executare.

Instanța de apel a afirmat că creditorul Andrei Caldare a întreprins unele acțiuni necesare în vederea executării titlului executoriu, astfel, încât acesta a depus cerere de intentare a procedurii de executare; cereri de calculare a dobânzii de întârziere.

În speță, s-a stabilit că executorul judecătoresc a întreprins acțiuni în vederea executării documentului executoriu și a aplicat toate măsurile de asigurare a executării, stabilite de lege, însă, aceste măsuri nu s-au soldat cu succes, din considerentul, că debitorul nu dispune de bunuri mobile, imobile sau mijloace financiare care ar putea fi urmărite, astfel că, argumentele apelantului referitoare la neîntreprinderea măsurilor necesare pentru executarea titlului executoriu, au fost apreciate de instanța de apel ca neîntemeiate.

Având în vedere că, pe parcursul judecării prezentului litigiu s-a stabilit incontestabil faptul că, executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile necesare în vederea executării documentului executoriu, însă, neexecutarea este imputabilă doar debitorului, instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei soluției primei instanțe de respingere a cerinței apelantului de constatare a încălcării dreptului la executare în termen rezonabil, de încasare a prejudiciului material și de încasare a dobânzii de întârziere.

La 08 iunie 2022, Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 19 mai 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 141), astfel, recursul declarat la data de 08 iunie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 iunie 2022 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Caldare și reprezentantul acestuia avocatul Bogdan Gangan, împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat